KURYER KRAKOWSKI.

Dnia 3 Listopada 1835. WTOREK. № 29.

Kazimierz w widząc się bliskim zgonu dzień ten poświęca modlitwie i ułożeniu testamentu roku 1370.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka.

Polska. N. Cesarz Mikołaj nadał na wieczyste dziedzictwo dobra skarbowe następującym jenerałom: 1) Jenerałowi Rydigier dobra Lublin przynoszące rocznie czystego dochodu złp. 30,000. 2) Jenerałowi Gejsmar, dobra Urzędów, położone w Lubelskiem przynoszące 20,000 złp. rocznego dochodu. 3) Naczelnikowi głównego sztabu, Jenerałowi Xięciu Gorczakow, dobra Obrytte, położone w Płockiem, przynoszące rocznie 20,000 złp. 4) Jenerał-kwatermistrzowi czynnej armii, jenerałowi Berg, dobra Ludwinow, położone w Augustowskiem, przynoszące 20,000 złp. rocznego dochodu. 5) Naczelnikowi Inżynierów czynnej armii, jenerałowi Den, dobra Kozienice, położone w Sandomierskiem, przynoszące rocznie 20,000 złp. 6) Naczelnikowi artylleryi czynnej armii, jenerałowi Gillenszmit, dobra Przedecz w Mazowieckiem z 20,000 złp. rocznego dochodu 7) Gubernatorowi Warszawy, jenerałowi Pankratiew, dobra Koziegłowy w Krakowskiem z 20,000 złp. rocznego dochodu. 8) Jenerałowi hr. Nostic, dobra Bartniki w Augustowskiem z 20,000 złp. rocznego dochodu. 9) Jenerałowi Timofiejew, dobra Czarnocin w Kaliskiem z 20,000 złp. rocznego dochodu. 10) Jenerałowi Gołowin, dobra Prawda w Podlaskiem z 20,000 złp. rocznego dochodu, 11) Dyrektorowi skarbu Radcy Tajnemu Fuhrman, dobra Brwilno w Mazowieckiem i Płockiem z 30,000 złp. rocznego dochodu. 12) Jenerałowi Kuprjanow, dobra Wiewiec w Kaliskiem z 10,000 złp. rocznego dochodu. 12) Jenerałowi Paniutin, dobra Konkolownica w Podlaskiem z 10,000 złp. rocznego dochodu. 14) Jene: Wikińskiemu, dobra Brysk w Mazowieckiem z 10,000 złp. rocznego dochodu. 15) Jenerałowi Storożenko, dobra Chęciny w Krakowskiemz 10,000 złp. rocznego czystego dochodu. 16) Jenerałowi Pogodin, dobra Osiek w Sandomierskiem z 10,000 złp. rocznego dochodu. KW.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Austrja. Sejm postulatowy królestw Galicyi i Lodomeryi rozpoczął się 15 z. m. we Lwowie zwykłym obrzędem Kommissarzami cesarskiemi byli: Prezydent rządu krajowego Baron Hochfelden i Chorąży Koronny Kopystyński. Prezydujący w mowie swej wspomniał o stracie, jaką kraje Austrjackie poniosły przez skon N. Cesarza Franciszka. Odczytano w językach polskim i niemieckim Cesarskie reskrypty i postulaty. Na mowę prezydującego odpowiedział Metropolita Lewicki.— Do dnia 20 z. m. trwały obrady, które również zakończono uroczyście. Na mowę sejm zamykającą, odpowie-

dział wielki Ochmistrz Koronny hr. Stadnicki. Objady i zabawy wieczorne bywały u Prezesa rządu. — N. Cesarz Ferdynand przed odjazdem z Pragi, założył uroczyście węgielny kamień na nową budowlę mającą zdobić tę stolicę, miejsce zaś to poświęcił Xżę Prymas hr. Skarbek Ankwicz.

Prusy. Gazeta Pruska rządowa ogłasza następną wiadomość: „W. Xięstwo Poznańskie zawiera rozległości 538 mil kwadratowych, i liczy 145 miast, z których 49 jest koronnych a 96 własnością prywatnych. Większa część ostatnich należy do liczby miast małych, przy których zakładaniu właściciele ziemscy nie mieli na celu dobra ogólnego, ale raczej osiągnienie swojej prywatnej korzyści przez nakładanie podatków na przemysł miejski i pędzenie wódki i piwa, każde bowiem nowe miasto otrzymywało pewną liczbę jarmarków, które ułatwiały odbyt napojów. Za dawnych polskich czasów właściciel ziemski był równie panem miasta, jak wsi; tylko z tą różnicą, że mieszkańcy miasta nie ulegali osobistemu poddaństwu i że ich prywatne prawne stosunki były niejako uregulowane przez przywileje nadane mias'u od pana, lubo ich dostatecznie niezabezpieczały przeciw samowolności jego. Ostatni mianował urzędników miejskich, którzy oraz byli jego sługami; przepisywał im jak mają postępować, używał ich do ściągania podatków, wybieranych od najmniejszego rzemiosła, nareszcie oni wykonywali policją miejską. Czy taki stan rzeczy był korzystny dla miasta, to zależało od pana i jego urzędników. Wogóle okazuje się że miasta zakwitnąć niemogły, tak pod względem powierzchowności, jakoteż ukształcenia mieszkańców. Przez ustawę z 13 Maja 1833 r. otworzyła się dla nich nadzieja lepszej przyszłości, gdyż na mocy tejże, wszystkie podatki przemysłowe i osobiste przez te miasta płacone panom, zniesione zostały od 1go stycznia 1834 r. W przeciągu najwięcej lat 20 panowie zostaną spłaceni rocznemi ratami z summ wnoszonych do kassy miejskiej za poniesione ztąd szkody. (G. P. S.)

Francja. Pograniczne miasta francuzkie są zapełnione rodzinami Hiszpańskiemi, które się tam schroniły przed wojną domową w ojczyznie. — Xżna Polignac udaje się do Paryża, aby wyprosić przebaczenie dla swojego męża więzionego w Ham. — Hrabia Castellone, dowodca dywizyi wojska stojącego przy Pireneach doniósł ministrowi wojny zeznania, poczynione przez podoficerów 17go pułku linjowego, którzy są oskarzeni o należenie do tajnego związku odkrytego niedawno w Tuluzie. Niektórzy z nich zeznali wprawdzie, iż byli członkami tajnych związków, lecz wszyscy oświadczyli, iż niemieli najmniejszej styczności z tajnym związkiem odkrytym w Tuluzie. — Gdy wielu rolników uskarzało się, iż wprowadzanie zboża z zagranicy zniżyło cenę krajowego, minister handlu, p. Duchatel przesłał okolnik do Prefektów, w którym zaprzecza to zdanie przez wykaz ilości wprowadzonego i wywiezionego zboża w pierwszych 8miu miesiącach b. r. Do 1go września wwieziono do Francyi 161 centnar: metrycznych (*quintaux metriques*)

pszenicy, innego zboża 5980 cetnarów, a mąki 410 cet. Wywieziono zaś pszenicy: 13,027 cet:, innego zboża 29,555, a mąki 52,027 cetnarów. Na składzie 1go września leżało 37,531 cet. pszenicy, innego zboża 16,270 cet. a mąki 14,450 cet. (G B.v.)

Hiszpanja. Ministrowie postanowili ostatecznie utworzyć 100,000 armją i wysłać na linją bojową do północnych prowincyj, Anglja zaś dostarczy broni na uzbrojenie tego wojska. Zewsząd nadchodzą w tym celu składki, urzędnicy wszędzie zrzekają się części pensyi do ukończenia wojny, idąc za przykłapem pana Mendizabal, który niebierze żadnéj. — Niewiadomo co się stało z panem Las Navas, gdyż jedne gezety donoszą, iż wojsko jego biło się z wojskiem królowej, inne utrzymują znowu, że on znajduje się w Madrycie. — Niedaleko Barcellony zabrali Krystynowie 4,000 karabinów, amunicją i pieniądze, które szły z Genui dla Karolistów. — Do miasta Santander przypłynęły dwa okręty angielskie i jeden parowy stasek, które miały na pokładzie 600 piechoty i 90 konnicy. — Junta Navarry, którą Don Karlos zwołał, chciała aby jenerał Ituralde był naczelnym wodzem Karolistów; lecz inne stronnictwo chciało janerała Moreno, Don Karlos dla rozstrzygnienia sporu mianował naczelnym wodzem jenerała Eguja. — Francuzki pułkownik Lespinasse, który bawił 4ry miesiące we Francyi, aby się wyléczyć z rany, wrócił teraz do Hiszpanii dla służenia w wojskn Don Karlasa. Don Karlos wydał rozkaz, w którym zawiadomia wszystkich Hiszpanów zbiegłych za granicę, iż jeźli niezwłocznie do kraju nie wrócą, ich dobra zostaną skonfiskowane. — Wdowa po jenerale Karolistów Eraso, sama się zamordowała 12 z.m. Znaleziono ją przebitą rano w łóżku, jak jeszcze sztylet w ręce trzymała. (G.B.v.)

Holandja. D. 19 z. m. otworzył Król osobiście posiedzenia jeneralnych Stanów państwa. Mowa, którą powiedział w tem zdarzeniu, zaczynała się oświadczeniem, że stosunki krajowe do państw zagranicznych są jeszcze przyjaźniejsze niż w roku przeszłym. O stosunkach zaś z Belgją, która naturalnie nie jest jeszcze liczoną do państw zagranicznych, wyrzekł te słowa: „Gdy jeszcze na okoliczności zbywa, któraby posłużyła do załatwienia nieprzyjaznych ciągle stosunków Holandyi z Belgją, w sposób odpowiadający honorowi i dobru krajowemu, oraz ze względu, iż chwila nieda się oznaczyć, w której się zdarzy ta korzystna sposobność, nasze przeto usiłowania do tego szczególnie zmierzały, aby wewnętrzne sprawy tak urządzić, izby ciężar nadzwyczajnych okoliczności, w których się ciągle znajdujemy, najmniej ile możności dolegał naszym ukochanym poddanym.“ Po tym wstępie, jest wystawiony kraj jako kwitnący w każdym względzie. Skarb, handel, żegluga, przemysł i publiczna edukacja doskonałą się ciągle. Mowa kończy się odezwą do ludu holenderskiego, aby zachowywał religją i miłość porządku i zgody, którą się dotąd odznaczał, a która jest najwłaściwszą do ustalenia korzyści, jakich teraz używa, i do wyjścia szczęśliwego z trudnego położe-

nia, wjakiem się teraz znajduje.—Hrabia Orłów, jenerał-adjutatant N. Cesarza Rossyi jest w tych dniach spodziewany w Hadze. (G.B.V.)

W roku 1834 wyszło w Rossyi z druku w języku rossyjskim 523 książek; w tymże języku razem z innemi 18; w polskim 37; w żmudzkim 3; niemieckim 91; łotewskim, estońskim, fińskim i szwedzkim 26; francuzkim 36; angielskim 1; włoskim 5; hollenderskim 1; łacińskim 45; łacińskim i rossyjskim, łacińskim i niemieckim 5; nowogreckim 5; arabskim 1; perskim 1; hebrajskim i niemieckim 1.

Ludzie i okoliczności, które mają przywilej być zawsze śmiesznemi. Odpowiedzi głuchego. Oklaski ospalca. Obietnice przesadzone. Zalotność w doktorze. Dziecko w poważnym stroju. Brylanciki szklanne. Kwiaty naturalne w fałszywych włosach. Przepych ludzi spanoszonych. Liberja dziwaczna. Strzelec za powozem kobiety. Kobieta, która wyszła z mody. Uczta z powodu wyzdrowienia chorego dana przez spadkobiercę. Mowa na pogrzebie intryganta. Ludzkość spekulanta. Spojrzenia wyrachowane. Ton wyrokujący młodzika. Jąkający się w gniewie. Zamiary starca na przyszłość. Drzymanie sędziego. Zabobonność gracza. Zalotność młodej mamki. Konwersacja fechmistrza. Rulady chrapliwego głosu. Warjat waleczny. Przyjaciel wygwizdanego autora. Opowiadający źle słuchany. Prośba o powtórzenie facecyi. Stara nowina. Zgromadzenie bez mowcy. Arja buffo śpiewana przez basistę w strachu. Sniadanie pojedynkowe. Kapelusz z piórami w dorożce. Białe pończochy zabłocone. Przestarzały biały kapelusz. Otyła kobieta w spancerku. Pies chory obwinięty w kołdrę. Stara panna. Mąż zazdrosny. Mąż usłużny. Jeździec bliski spadnięcia z konia. Opiekun w gniewie kichający. Obraz familijny. Objad na murawie. Namydlona broda do golenia. Pucołowaty grający na flecie. Dorosły młodzieniec biorący lekcje tańca. Młoda osoba wiele wiedząca. Notarjusz śpiewający. Uczony tańcujący. Bufon chory. Autor upakarzający się. Przyprawione łytki. Pończocha dziurawa.

P. Maciejowski w uczonem dziele swoiém: „Historja prawodawstw Sławiańskich," powiada, że Moresson Anglik udziela wiadomość o wynalezieniu papieru szmacianego(*chartap. ex linteis aqua infusa contusis confecta*) około r. 1370 przez dwóch Polaków, Antoniego i Michała z Halicza (ex Galicja). Na ten wypis zwrócił uwagę p. Maciejowskiego światły mąż Wacław Hanka. Więc i nasz kraj był dawniej płodny w wynalazki.

Teatr Narodowy. Dziś na rozpoczęcie kursu teatralnego daną będzie wielka historyczna drama z niemieckiego pana *Kratter*, w 5 aktach pod tytułem: *Niewolnica w Surinam.*

Dziś w południe stopni ciepła 3.

Główny Kantor Redakcyi Kurjera w Księg: p.Kochą obok kośc: P.Maryi wRynku.